

Pikavere loodus, kiviaiad

Pikavere asub Põhja-Pärnumaal. Suurtest soodest ümbritsetuna, kerkib siin paekõrgendik, millel asub ka Pikavere. Geoloogilise aluspõhja moodustavad alamsiluri Jaagurahu lademe dolomiidid. Küla kuulub Koonga dolomiidimaardla koosseisu, mille suuruseks on 579,6 ha.

Küla on valdavalt tasase reljeefiga, kuid keset küla asub rahvasuus Saari mäeks kutsutud kungas, mis langeb sujuvalt külatänavade liikumise suunas. Sama kungas teeb märksa järsema languse Saari tiigi suunas. Tegemist on kunagise pankrannikuga, mida nüüdseks katab mullakiht. Merelisest päritolust annab tunnistust ka tiigi süvendamisest paljastunud liiv. Mullastik on ebaühtlane, kohati on tegemist väga õhukese paepealse mullaga, mulla lõimiselt on siin liivsavi mullad. Huumuse protsent ulatub 2,5 – 3,5%-ni. Pikavere kuulub ebasoodsate põllumajanduspiirkondade hulka.

Looduslikku veekogu Pikaveres ei ole. Küläs asuvad mõned allikad, mis põuastel suvedel kuivavad. Küla paikneb karstialal, mille vete liikumine toimub maapõues ja on seni läbi uurimata. Tegemist on ka kaitsmata põhjavee alaga, mis on võimalikule reostusele väga tundlik. Põhjavett iseloomustab veel selle taseme suur kõikumine, veerohke ja kuiva aastaaja põhjavee taseme erinevus on üle 10 meetri, mis põhjustab madalamate kaevude kuivamist.

Pikaveres on tehisveekogu – Saari tiik. Kolhoosiajal, 70-datel aastatel oli plaanis rajada sinna kalatiigid, kuid see jäi pooleli. Tekkinud madalat tiiki kasutati ujumiskohana, kuni see hakkas võsastuma. Tiiki süvendati 2006. aastal ja praegu ulatub selle sügavus kohati üle paari meetri. Tiik on kasutusel ujumiskohana. Küla keskel tekib veerohkel ajal lammijärv, mida kasutavad peatuspaigana läbirändavad veelinnud.

Pikavere piirneb 2007. aastal loodud Ura maastikukaitsealaga, mille koossesisu kuulub ka Pikavere-Ura karstihääl.

Valdavalt on põllumajandusliku suurtootmise käigus kolhooside ajal ümbritsevat maastikku muudetud, kuid küläs on siiski säilinud ka piirkonda iseloomustavaid looniituseid. Ka mets liigitub siin loometsaks, levinumad puud on kuusk ja mänd, kuid leidub ka lehtpuid, valdavalt leppa, iseloomulikumad on kadakad ja sarapuud. Külatänavaid ääristavad peamiselt saared.

Pikavere pakub suurepäraseid tingimusi erinevatele roomajatele, siin on arvukalt nii rästikuid, nastikuid kui sisalikke.

Suurematest loomadest elavad meil põdrad, kitsed, metssead, hundid, ilvesed ja jänesed. Pikavere kuulub Koonga jahipiirkonna koosseisu.

Pikavere küla puhul on tegemist erakordselt väärtusliku maastikuga, kus on ühendatud nii loodusväärtused, kui inimtegevusega loodud ajalooäärtused.

Tekst ja foto: Nele Tamm 2011. a. detsembri viimasajude tulemusena sai Saari tiigist jälle järveke, mille Jarmo Tael jäädvustas 2. jõulupühal. [loodus3{/gallery}](#)

Järgnevad fotod: Marjo Kapak

2016. aasta:

[loodus2{/gallery}](#)

2011. aasta:

[kevad11{/gallery}](#)

2009.-2010. aasta: [loodus1{/gallery}](#)